

List sv. Jany z Arcu husitom

Edmund Kríž

29. augusta 2019 ✚ *História*

Sv. Jana z Arcu je známa nielen ako svätá, ale aj ako statočná žena bojujúca za práva Cirkvi a svojej vlasti. Bez urážky ju môžeme označiť za výnimku potvrdzujúcu pravidlo. Vojnový stav, v zmysle politicko-sociálneho, určite nie je ženám prirodzený. Nezodpovedá ich prirodzenosti, ani cieľu, ku ktorému boli Bohom stvorené. Avšak v dejinách môžeme nájsť práve zmienené výnimky, ktoré si Prozreteľnosť vyvolila, a to k zahanbeniu mužov. Tam, kde boli muži oslabení ľahostajnosťou, alebo dokonca zbabelosťou, občas vystupujú duchovne silné ženy, aby im pripomenuli ich povinnosť a ideály. A nemusia sa jednať o boj fyzický, ale tiež duchovný, čoho dôkazom je napríklad prípad sv. Kataríny Sienskej, ktorá v dobe cirkevnej krízy, neváhala napomínať biskupov, ba aj samotného pápeža, aby sa konečne chovali ako muži.

Málokto vie, že sv. Jana má istú súvislosť s našou vlasťou (autor je Čech, pozn. red.). Keď k tejto svätici doľahli správy o husitskom besnení a porušovaní práv Cirkvi v zemi koruny sv. Václava, tak poslala list, v ktorom husitov neekumenicky napomína a varuje pred následkami ich konania. K naplneniu svojich hrozieb však už nemala čas. Dva mesiace po napísaní listu bola cirkevnými predstaviteľmi odsúdená ako kacírka, bola exkomunikovaná a následne upálená svetskou mocou. Sv. Jana aj vo chvíli smrti zatienila svojou odvahou a svätosťou všetkých nepriateľov. Bola a stále je dôkazom toho, že zbabelosť a nízka vypočítavosť môžu zvíťaziť iba dočasne, ba čo viac, že sú už vopred porazené pravou a pevnou vierou.

Datovanie listu nie je isté, niektorí historici uvádzajú 3., iní 23. marec 1430. Je smutnou iróniou dejín, že ho nachádzame medzi dokumentami, ktoré nemecký inkvizítor Johannes Nider OP (1380-1438) uvádza ako dôkaz o kacírstve sv. Jany. Čo sa týka listu samotného, tak bol napísaný latinsky augustiniánom otcom Pasquerelom, ktorému ho sv. Jana – ako mala vo zvyku – pravdepodobne diktovala vo svojom barroiskolotrinským nárečí. Aj keď niektoré zvraty môžu svedčiť o tom, že sa jedná o preklad z nejakej prvotnej francúzskej verzie.

Zmyslom uverejnenia listu nie je nabádanie našich katolíckych žien k nasledovaniu vojnového ťaženia sv. Jany alebo výzva k fyzickým útokom na iné denominácie. Jedná sa o svedectvo pevnej viery, kresťanského zápalu, ktorý má na prvom mieste na srdci práva Boha a Cirkvi. A v tom príklad sv. Jany nestratí nikdy na aktuálnosti.

Ježiš, Mária [1]

Už dlhšiu dobu ku mne, Jane Panne [2], prichádzajú správy a hlasu ľudí, že sa z vás, pravých kresťanov, stali heretici a že rovnako ako Saracéni ničíte pravú vieru a poctu Bohu, prijímate bezbožné a nedovolené povery a že niet žiadnej hriešnej či bláznivej veci, ktorú by ste si nedovolili udržiavať a šíriť.

Pohrdáte sviatosťami Cirkvi, trháte na kusy články viery, plienite kostoly, ničíte a pálite pamätné sochy, vraždíte kresťanov, pretože zachovávajú pravú vieru. Čo je to za besnenie? Aká nenávisť, či šialenstvo vás zožiera? Viera, ktorú všemohúci Boh, Syn a Duch Svätý zjavil,

založil, naplnil mocou a tisíckrát oslávil skrze zázraky, túto vieru vy prenasledujete, usilujete sa ju zvrhnúť a zničiť. Ste slepí, no nie z nedostatku zraku a či chápania. Myslíte, že uniknete trestu? Vari neviete, že sa Boh postaví proti vašim bezbožným snahám a nedovolí vám zotrvať v temnote a omyloch? Čím viac sa budete oddávať zločinu a rúhaniu, tým väčšie na vás čakajú tresty a utrpenie.

Úprimne prehlasujem, že keby som sa nemusela zapodievať vojnou proti Angličanom, prišla by som sa na vás pozrieť už skôr, ale ak zistím, že ste sa nenapravili, môžem opustiť Angličanov a vytiahnuť proti vám. Pokiaľ nebude možné vyhnúť sa tomu, železom zatlačím vaše šialené a odporné povery a zničím buďto vašu herézu, alebo váš život. Ak by ste dávali prednosť návratu ku katolíckej Viere a pôvodnému svetlu, vyšlite ku mne poslov a ja im poviem, čo máte urobiť. Ale ak nie, ak sa budete naďalej trvať tvrdohlavo odporovať [3], potom pamätajte, aké škody ste napáchali a akých urážok ste sa dopustili a čakajte mňa, ktorá vám rovnako tak oplatím silou ľudskou i Božou.

V Sully, 3. Marca [4]

Českým heretikom

Potvrdené podpisom P. Jeana Pasquerela OSA [5]

[1] Úvod listu „Ježíš, Maria“ bol v korešpondencii sv. Jany obvyklý.

[2] „Panna“ (la Pucelle) bolo priezvisko sv. Johanky, které odkazovalo na jej sľub panenstva.

[3] Odkaz na Skutky apoštolské 26, 14: „.....durum est tibi contra stimulum calcitrare“.

[4] Francúzsky historik Jules Etienne Joseph Quicherat uvádza 3. marca, zatiaľ čo historičky Régine Pernoudová a Marie-Véronique Clinová datujú list na 23. marca.

[5] Otec Jean Pasquerel z rádu augustiniánov bol osobným spovedníkom, pisárom a prekladateľom sv. Jany.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/list-sv-jany-z-arcu-husitom/>